

Raadsvoorstel

Datum raadsverg.: donderdag 26 februari 2026
Agendapunt:
Zaak - documentnummer: Z26/203481 - D - 304490
Datum B&W-verg.: dinsdag 13 januari 2026

Portefeuillehouder(s): H.E.J.M. Meuwissen

Onderwerp

Gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling Regionale Uitvoeringsdienst Limburg-Noord

Samenvatting

Op 17 oktober 2024 heeft het Algemeen Bestuur (AB) van de RUD LN een essentiële stap genomen in de richting van een robuuste omgevingsdienst door te besluiten om de huidige netwerkorganisatie om te bouwen naar een robuuste, fysieke omgevingsdienst. Daartoe is in de AB-vergadering van 26 juni 2025 een concept-bedrijfsplan vastgesteld. In dit plan staat (inhoudelijk) beschreven hoe de RUD LN vóór 1 april 2026 naar een robuuste, fysieke omgevingsdienst (de ODNML) omgebouwd gaat worden.

Deze transformatie naar de ODNML per 1 april 2026 vereist een wijziging van de huidige gemeenschappelijke regeling (GR) RUD LN. Nu ligt voor de definitieve wijziging van de GR RUD LN.

Voorstel

Het college van B&W toestemming te verlenen de tweede wijziging Gemeenschappelijke Regeling Regionale Uitvoeringsdienst Limburg-Noord vast te stellen.

Inleiding

Op 17 oktober 2024 heeft het Algemeen Bestuur (AB) van de RUD LN een essentiële stap genomen in de richting van een robuuste omgevingsdienst door te besluiten om de huidige netwerkorganisatie om te bouwen naar een robuuste, fysieke omgevingsdienst. Daartoe is in de AB-vergadering van 26 juni 2025 een concept-bedrijfsplan vastgesteld. In dit plan staat (inhoudelijk) beschreven hoe de RUD LN vóór 1 april 2026 naar een robuuste, fysieke omgevingsdienst (de ODNML) omgebouwd gaat worden.

Deze transformatie naar de ODNML per 1 april 2026 vereist een wijziging van de huidige gemeenschappelijke regeling (GR) RUD LN.

Nu ligt voor de definitieve wijziging van de GR RUD LN.

Gelijktijdig met dit college- en raadsvoorstel is ook een ander college- en raadsvoorstel op routing, dat ziet op het vaststellen van de 1^e begrotingswijziging 2026 van de RUD LN/ODNML. Ten aanzien van beide onderwerpen is besluitvorming noodzakelijk voor een adequate start van de nieuwe organisatie per 1-4-2026.

Inhoudelijke toelichting

De ODNML is een robuuste omgevingsdienst

Het doel van de ODNML is om effectiever en slagvaardiger te zijn bij het aanpakken van complexe milieuproblemen en nieuwe uitdagingen zoals de energietransitie, klimaatadaptatie en een gezonde leefomgeving. Met de huidige netwerkorganisatie zijn we niet robuust genoeg. In het InterBestuurlijkProgramma VTH zijn criteria voor robuustheid vastgesteld. Robuustheidscriteria zijn landelijke afspraken die beogen dat omgevingsdiensten genoeg capaciteit en kwaliteit hebben om haar takenpakket goed uit te voeren. Er zijn in totaal 6 criteria die markeren waaraan een omgevingsdienst moet voldoen. Deze criteria helpen omgevingsdiensten beter om te gaan met de steeds complexer wordende milieutaken en zorgen voor een uniforme standaard in werkkraft. Een belangrijk criterium is een minimale werkcapaciteit van 114 fte voor de uitvoering van het regionale programma, corresponderend met een minimale omzet van € 16,5 miljoen (prijsspeil 2023).

De overige criteria zijn:

- werken volgens de kwaliteitscriteria voor VTH
- inzetten op innovatie met daarbij een innovatieagenda en bijpassend budget
- een financiële buffer hebben
- informatie gestuurd werken
- aansluiten bij de identiteit van hun werkgebied

Door uitvoering te geven aan het bedrijfsplan creëert onze regio een omgevingsdienst die voldoet aan bovenstaande criteria. Bijkomend effect is dat ook de op dit moment onderbelichte taken zoals ketentoezicht en strafrechtelijke handhaving structureel en kwalitatief aandacht en uitvoering krijgen.

Wijziging Gemeenschappelijke Regeling

Eén van de stappen die in het bedrijfsplan beschreven staan om tot een volwaardige omgevingsdienst te komen, is het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling van de RUD-LN, zodat de op te richten ODNML kan worden gefinancierd en bestuurd. Wijziging van de gemeenschappelijke regeling is een noodzakelijke stap voor de omzetting van het bedrijfsplan naar de werkelijkheid.

Om tot deze wijziging over te gaan, zijn twee formele stappen vereist:

De raad in de gelegenheid stellen om een zienswijze over de wijziging van de gemeenschappelijke regeling naar voren te brengen; en vervolgens het verkrijgen van toestemming van de raad om daadwerkelijk in te stemmen met de wijziging van de gemeenschappelijke regeling.

De eerste formele stap is genomen. Op 16 december 2025 is de raad in kennis gesteld van de ontwerpwijziging van de Gemeenschappelijke Regeling RUD LN. De raad heeft besloten geen zienswijze over deze ontwerpwijziging in te dienen.

Wel zijn er enkele andere zienswijzen ingediend. Daarvoor wordt korthedshalve verwezen naar de als bijlage bijgevoegde zienswijzennota. Er zijn zienswijzen ingediend door:

- Gemeente Bergen: aandacht voor werkprocessen
- Gemeente Horst aan de Maas: huisvesting
- Gemeente Venlo: 1) stemverhouding en 2) optimalisatie GR op langere termijn
- Gedeputeerde Staten (1) aandacht voor voldoen aan robuustheid en 2) juridisch aspect mbt term 'bevoegd gezag'.

Het DB van de RUD-LN heeft de zienswijzen betrokken bij de definitieve wijziging van de gemeenschappelijke regeling. De ingediende zienswijzen zijn deels wel, deels niet overgenomen door het DB van de RUD LN. Tot ingrijpende wijzigingen van de GR heeft een en ander niet geleid. De definitieve versie van de GR is bijgevoegd als bijlage.

Nu is de tweede formele stap aan de orde, waarbij uw college de toestemming van de raad moet verkrijgen om daadwerkelijk in te stemmen met de wijziging van de gemeenschappelijke regeling.

Er bestaat aanleiding de raad te adviseren aan uw college toestemming te verlenen voor het wijzigen van deze regeling.

Financiële toelichting

De gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling als zodanig heeft geen financiële gevolgen. Het is een noodzakelijk onderdeel voor het creëren van het openbaar lichaam ODNML, verplicht gesteld op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

De concrete financiële gevolgen van het oprichten van de ODNML zijn uitgewerkt in de 1e begrotingswijziging 2026 van de RUD LN/ODNML, die middels een separaat college- en raadsvoorstel ter besluitvorming wordt aangeboden aan de 15 gemeenten en de provincie. Voor wat betreft de financiële impact van de oprichting van de ODNML wordt korthedshalve naar dat voorstel verwezen.

Juridische toelichting

Artikel 18.21 van de Omgevingswet schrijft voor dat een omgevingsdienst moet worden ingesteld die overeenkomt met de het grondgebied van de veiligheidsregio's. Deze omgevingsdienst wordt ingesteld als een openbaar lichaam. Het onderhavige voorstel voorziet hierin.

Op grond van artikel 51, vierde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen gaat uw college niet over tot het treffen van een regeling dan na verkregen toestemming van de raad.

Duurzaamheid / Cittaslow

Niet van toepassing.

Risico's

Inbreng van de provinciale taken.

De provincie Limburg heeft een wettelijke verplichting om de taken in te brengen. De provincie heeft aangegeven te overwegen de taken, medewerkers en middelen in te brengen nadat de ODNML een adequaat uitvoeringsniveau heeft bereikt waarmee de provinciale taken op een verantwoord niveau kunnen worden uitgevoerd. De Provincie draagt wel financieel bij aan de ODNML op het gebied van de bedrijfsvoering.

Dienstverlening onder druk

Het vormen van een nieuwe organisatie zal gepaard gaan met uitdagingen. Een belangrijke uitdaging zal zijn voldoende gekwalificeerd personeel te vinden. Naast de huidige medewerkers die actief zijn in de regio bij de deelnemers, zal er extra personeel geworven moeten worden. Dat geldt voor de milieuspecialisten in de uitvoering, maar ook in bedrijfsvoeringsfuncties zal de organisatie opgebouwd moeten worden met nieuw te werven medewerkers. Er zal worden ingezet op het zoeken en opleiden van nieuwe medewerkers. Dit heeft tijd nodig en vraagt inzet van medewerkers. Dit bouwproces raakt daarmee ook de (milieu)dienstverlening zowel kwantitatief als kwalitatief. In het bedrijfsplan is nadrukkelijk aangegeven dat ODNML tot 2030 nodig heeft om de totale dienstverlening en organisatie op het gewenste niveau te brengen. Neemt niet weg dat men alles in het werk wil zetten om een minimale dienstverlening op peil te houden en hierover transparant te rapporteren naar haar deelnemers.

GR vastgesteld vóór aanvang nieuwe organisatie

De gewijzigde GR, die nu voorligt, dient te worden vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de RUD LN/ODNML alvorens de nieuwe organisatie van start gaat op 1 april 2026. Dat zal plaatsvinden tijdens het AB van 26 maart 2026. Het is om die reden van belang dat

raadsbesluitvorming over de gewijzigde GR bij de betrokken gemeentelijke partners tijdig heeft plaatsgevonden.

Burgerparticipatie

Niet van toepassing. Het betreft een intern besluit.

Bijgevoegde stukken

- Raadsbesluit
- Definitief conceptbesluit tot wijziging gemeenschappelijke regeling RUD LN
- Zienswijzennota

Ter inzage liggende stukken

Niet van toepassing.

Burgemeester en wethouders van Echt-Susteren,

secretaris

voorzitter